A°. 1833.

N°. 12.

ZONDAG DEN 10den FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

BURGERLIJKE STAND.

Gouvernements Secretarij.

Den 8 *Februarij* 1833.

Op heden zijn ten Gouvernements-Huize in *ondertrouw* opgenomen: JOSEPH PINEDO, *jongman*, oud 29 jaren, geboren te *Amsterdam*, en SARA TOVAR, *jonge dochter*, oud 25 jaren, geboren te *Haarlem*, beiden woonachtig alhier.

In kennisse van mij,
De Eerste Commies ter Gouvernements Secretarij,
G. S. DE VEER.

PARAMARIBO, 9 *Februarij*. Overeenkomstig onze belofte deelen wij met een waar genoegen aan onze lezers de volgende bijzonderheden mede, welke op den 5 dezer bij het leggen van den eersten steen, aan de nieuwe op te bouwene kerk voor de Hervormde Gemeente alhier hebben plaats gehad.

De Kerkenraad dier Gemeente had ter betere regeling van het ceremoniëel dezer plegtigheid, eenige van deszelfs leden in commissie gesteld, en wel in het bijzonder den oudsten broeder Onderling, den oudsten broeder Diaken, den Kerkmeester en den ouderling Scriba ter afhaling van Z. E. den Heer Gouverneur Generaal van het Gouvernements-huis. Deze commissie aan haren last voldaan hebbende, begeleidde Z. E. vergezeld van Hoogstdeszelfs Adjudanten tegen half negen ure in het lokaal der op den ouden oranjetuin staande *Surinaamsche Societeit*, welker leden het gebruik daarvan voor de gelegenheid van dit feest welwillend hadden afgestaan. Na dat alle de overige genodigden tot dit feest, als de leden van den Kolonialen Raad, de President, Leden, Griffier en Adjunct-Griffier van het Geregtshof, en alle overige daartoe genodigde Kerkelijke, Burgerlijke en Militaire Autoriteiten en beambten, als mede de gezagvoerders der alhier ter reede liggende koopvaardij-schepen, almede hier vergaderd waren, vertrok de trein, begeleid door den Kerkenraad der Hervormde Gemeente, naar eene door de bemoeijingen van den bouwmeester der kerk met bloem-festoenen en nationale vlaggen versierde, en door eene wacht der thans alhier in garnisoen dienst doende schutterij afgeperkte tent, uitgespreid over de plaats, in het midden van den ouden oranjetuin, bestemd ter opbouwing der nieuwe kerk, alwaar dezelve onder het muzijk van het corps muzijkanten der schutterij alhier werd binnen geleid. Eene tweede commissie zamengesteld uit den jongsten broeder Onderling en den jongsten broeder Diaken, stond aan de ingangen der tent gereed ter ontvangst van Z. E. en verdere genodigden, terwijl aan dit feest geen geringe luister werd bijgezet, door de tegenwoordigheid van eene aanzienlijke vrouwenschaar, aan welke door den Kerkenraad toegang-billetten waren uitgereikt. De groote toevloed van zoo vele aanschouwers getuigde van de belangstelling dezer volkplanting in het merkwaardig feest, dat op dezen dag stond gevierd te worden.

Nadat de aanschouwers binnen de tent vergaderd waren, beklom de weleerwaarde Heer A. ROELOFSZ eene daartoe ingerigte, eenigzins verhevene plaats en bepaalde gedurende eenige oogenblikken de aandacht der vergaderde menigte in eene korte maar bondige en hartelijke toespraak bij het belangwekkende van dit feest zoo voor de ingezetenen dezer volkplanting in het algemeen, als in het bijzonder voor de leden der Hervormde Gemeente alhier gevestigd, terwijl de spreker de hulde van dankbaarheid toebragt aan de broederlijke welwillendheid en hulpvaardigheid van de alhier zich bevindende protestantsche medechristenen, die gedurende den tijd, dat de Hervormde Gemeente van eene eigene kerk verstoken was, hun Godshuis voor die gemeente opengesteld, en haar de gelegenheid verschaft hebben, om, gedurende ruim elf jaren, beurtelings met hen te vergaderen; betuigende genoemde spreker al verder den dank van den Kerkenraad zoo aan de eigene leden der gemeente als aan die van andere gezindten, die door hunne geldelijke bijdragen als anderzins de bemoeijingen van den Kerkenraad tot opbouw van eene eigene kerk zoo krachtdadig ondersteund hebben; wordende vooral die dank toegebragt aan het geërbiedigd Hoofd dezer gewesten en aan den Ambtenaar, aan wiens zorg tijdens het besluit tot opbouw van eene nieuwe kerk door den Kerkenraad genomen werd, het beleid der kerkelijke zaken in deze volkplanting was toebetrouwd (*); eindigende de spreker zijne rede met eene kennisgeving der middelen, door den Kerkenraad thans op nieuw ook in het moederland in het werk gesteld, ten einde dat gene, wat nog tot voltooijing van het op te rigten Kerkgebouw mogt ontbreken, door bijdragen van elders aangevuld te zien.

Na dat de spreker zijne rede geëindigd en Zijne Excellentie de Heer Gouverneur Generaal, het woord opgevat hebbende, in allezins doelmatige bewoordingen zijne voortdurende belangstelling in de gebeurtenis van dien dag betuigd, en den Kerkenraad 's Hemels besten zegen op het te ondernemen werk had toegebeden, werd Zijne Excellentie door den Kerkenraad naar de plaats geleid, alwaar de *eerste steen* aan de grondvesten van het nieuwe kerkgebouw zou gelegd worden.

Hier werd Zijne Excellentie opgewacht door den Stads Architect en Bouwmeester der kerk C. A. ROMAN, door wien, na eene toepasselijke aanspraak aan Hoogstdenzelven gerigt, de voor deze gelegenheid vervaardigde zilveren troffel aan Zijne Excellentie werd overgereikt, welke Bouwmeester tevens Zijne Excellentie aanbond het door eene uit de aanwezige vrouwenschaar daartoe vervaardigde en aan denzelven aangeboden metselaars-schootsvel van wit satijn, prijkende met keurig borduurwerk en voerende de zinspreuk: *Soli Deo Gloria!* terwijl de omgeslagen punt het jaartal 1833 door schitterende zonnestralen omgeven, vertoonde.

Onder eene waarlijk plegtige stilte werd nu door Zijne Excellentie de eerste steen aan de grondvesten van de nieuwe kerk vastgehecht, waarna Zijne Excellentie in gepaste bewoordingen de aanspraak van den Bouwmeester beantwoordde, en zijnen wensch voor het welslagen van deszelfs arbeid herhaalde.

De Heer Gouvernements Secretaris, de Kerkenraad der Hervormde Gemeente en een der Diakenen in de buiten divisien, de Procureur Generaal, de Administrateur van Finantien en verdere leden van den Kolonialen Raad, de President, Leden, Griffier en Adjunct Griffier van het Geregtshof, de Leden van het Gemengd Geregtshof tot wering van den Slavenhandel, de oudste Commissaris bij de Particuliere West-Indische Bank, de Luitenant Kolonel en Kommandant van de Stad, de Kommandant en aanwezige Officieren van Z. M. Marine alhier in station liggende, de Staf- en andere Officieren der Schutterij en van het garnisoen, de President en verdere Leden van den Kerkenraad der Luthersche Gemeente, (zijnde het R. C. Kerkbestuur verhinderd geweest, dit feest bij te wonen) en onderscheidene andere hoogere en lagere ambtenaren volgden het voorbeeld van Zijne Excellentie; terwijl vooral de eerstgenoemde ambtenaar, de Predikant der Luthersche Gemeente, de Weleerwaarde Heer D. JANSSEN EIJKEN SLUIJTERS en de voorstander der Euangelische Broeder Gemeente de Eerwaarde Heer PASSAVANT in hartelijke en welsprekende bewoordingen hunne belangstelling in deze plegtigheid aan den dag legden.

Na dat met dit een en ander een geruime tijd verloopen was, sprak de bouwmeester C. A. ROMAN de aanwezige vrouwen mede aan, haar een zilveren korfje aanbiedende met bloemen gevuld, op dat zij daarmede het werk, dat door mannenhanden zoo vlijtig was aangevangen, doch voor haar minder geschikt scheen, ten blijke harer goedkeuring zouden bestrooijen.— Het voorbeeld hiertoe door de waardige Echtgenoot van den Heer Gouverneur Generaal gegeven, werd door andere der aanwezige dames gevolgd; waarna de leeraar der Hervormde Gemeente zijnen dank betuigde aan Z. E. den Heer Gouverneur Generaal en aan alle hoogere en lagere ambtenaren en andere ingezetenen van beide kunne, en van alle rangen en standen voor hun vererend bijzijn bij de viering van dit feest; en ten slotte van uit de grondvesten van het nieuw opgerigt gebouw, des Hemels Zegen afsmeekte over het aangevangen werk.

Zoo wel vóór- als gedurende- en na den afloop dezer plegtigheid, had zich het corps muzijkanten der Schutterij, alhier van tijd tot tijd doen hooren, en ook hierdoor den luister van dit feest grootelijks verhoogd.

Na het eindigen der plegtigheid, werden allen, die daarbij tegenwoordig geweest waren, en in het bijzonder de aanwezige vrouwen, door den Kerkenraad in het lokaal der *Surinaamsche Societeit* opgewacht, alwaar allerlei verversching werden voorgediend; waarna elk, ten hoogste voldaan over de gebeurtenis van dezen dag, en den wensch koesterende, dat het nieuwe kerkgebouw, welks grondvesten thans gelegd zijn, onder de gunstigste omstandigheden spoedig moge voltooid worden, zich naar zijne woning begaf.

Dit feest werd besloten door een ontbijt, door de leden van den kerkenraad, in een der boven vertrekken van het gebouw, waarin gemelde Societeit gevestigd is, gegeven, waarop Z. E. de Heer Gouverneur Generaal met Hoogstdeszelfs Adjudanten, de Heer Gouvernements Secretaris, voorts alle de Voorzitters en Hoofden van de alhier gevestigde Christelijke Kerkgenootschappen, de Diakens der Hervormde Gemeente in de buiten-divisien, de Grootmeester der loge *Concordia*, en de Stads Architect en Bouwmeester der kerk genodigd waren; waaraan achter de R. C. Priester om bovenaangehaalde reden en de Heeren Diakenen uit de divisien, (op éénen na uitgezonderd,) verhinderd zijn geworden deel te nemen.

Ook aan dezen disch, waaraan de Kerkmeester MR. P. FIERS SMEDING, als met het ceremoniëel aan tafel belast, zich bevlijtigd had, het genoegen der genodigden te verhoogen, en welke door de uiterste kenrigheid zich onderscheidde, voerden gulle

(*) De Heer Gouvernements Secretaris, Mr. G. A. VAN DER MEE.

vrolijkheid en de eendragtigste stemming len hoofdtoon, terwijl ook hier de levendigste blijken van belangstelling in de plaats gehad hebbende plegtigheid aan den dag gelegd werden; zijnde gedurende dit ontbijt opvolgelijk door den gezegden ceremoniemeester de volgende feest-dronken in allezins doelmatige bewoordingen toegebragt aan *Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden*, aan *Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal*, aan *den voortgang der Godsdienstige beschaving in deze gewesten*, aan *den Gouvernements Secretaris*, aan *den leeraar der Luthersche Gemeente*, aan *de voorstanders der Euangelische Broeder Gemeente*, aan *den Grootmeester der Loge Concordia* en aan *den Bouwmeester* C. A. ROMAN, welke feestdronken zoo door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal en den Heer Gouvernements Secretaris, als door andere der aangezetene gasten beantwoord werden.

Zoo liep dit voor deze volkplanting waarlijk merkwaardig feest in de grootste orde af; en de belangstelling daarbij door alle ingezetenen aan den dag gelegd, waarborgt ons, dat het der Hervormde Gemeente aan deze plaats niet aan middelen zal ontbreken, om het eenmaal aangevangen werk, onder des Hemels zegen, zoo spoedig voltooid te zien, als de omstandigheden zulks zullen gedogen.

ADVERTISSEMENTEN.

GENERAAL CHASSÉ,

KOMMANDANT DER CITADEL ANTWERPEN.

(*Uit het* Journal du Commerce d'Anvers.)

In het tegenwoordige oogenblik nu aan Antwerpen en deszelfs Citadel het treurige voorregt zal te beurt vallen van uitsluitend Europa's aandacht tot zich te trekken, zijn wij van oordeel, dat onze lezers niet zonder belangstelling eenige bijzonderheden zullen vernemen nopens de militaire loopbaan van den grijzen krijgsman, aan welken de verdediging der geduchte forteres is toebetrouwd. Te dien einde nemen wij de volgende korte levensbeschrijving van dien held over uit een werkje, dat ettelijke jaren geleden te dezer stede, aangaande den slag bij Waterloo, is in het licht verschenen.

David Hendrik Baron van Chassé, Luitenant-Generaal, Kommandeur der Militaire Willems-orde, Officier van het Legioen van Eer, werd den 18den Maart 1767 te Thiel in Gelderland geboren. Hij trad ten jare 1775 als Kadet in dienst der Vereenigde Provincien, werd tot Luitenant benoemd in 1781, tot Kapitein in 1787, tot Luitenant-Kolonel in 1793, tot Kolonel in 1803, tot Generaal-Majoor in 1806 en tot Luitenant-Generaal in 1814. Na de omwenteling in Holland van het jaar 1787, gedurende welke hij zich tot de partij der patriotten aansloot, week hij buitenslands, en begaf zich in dienst bij de Fransche armee, bij welke zijne dapperheid hem in 1793 den rang van Luitenant-Kolonel verschafte. Hij blonk uit in de gevechten van Monqueron, Stade en Hooglede; in 1795 met het leger van Pichegru naar zijn vaderland terugkeerende, verliet hij hetzelve spoedig op nieuw om den Duitschen veldtogt van 1796, onder het opperbevel van den Hollandschen Generaal Daendels, mede te maken. De Engelschen in 1799 eene landing op de Hollandsche kust ondernomen hebbende, legde de Kolonel Chassé, aan de spits van een Hollandsch jager-korps, dat vele uren achtereen met hardnekkigheid tegen de oneindig talrijker Engelsche troepen streed, vele militaire bekwaamheden aan den dag. Deze veldtogt afgeloopen zijnde, vertrok hij om aan dien in Duitschland deel te nemen. Hij werkte mede tot het beleg van Wurtzburg; hij heroverde eene batterij op de Oostenrijkers, en maakte in de affaire van 27 December 1800 vierhonderd gevangenen. Hij diende met onderscheiding in den oorlog tegen Pruissen in 1805 en 1806, onder het bevel van den Hollandschen Generaal Dumonceau. Doch vooral in den Spaanschen oorlog was het, dat de Generaal Chassé zich deed opmerken, en blijken gaf van de grootste onversaagdheid, welke hem bij de soldaten den vereerenden bijnaam van *bajonet-Generaal* verwierf, uit hoofde van het door hem veelvuldig en telken male met goed gevolg gebruik maken van dit wapen. Ter belooning van deze zijne bewezen diensten schonk Koning Lodewijk Napoleon hem den titel van Baron met eene dotatie van 3000 guldens op de domeinen, en benoemde hij hem tot Kommandeur van de Koninklijke Orde der Unie. Gedurende de zes jaren, welke deze bloedige oorlog aanhield, is de Generaal Chassé steeds in Spanje gebleven, en heeft zich bevonden bij de veldslagen van Durango, Missa d'Ibor, Talaveira de la Reyna, Almonacid, alwaar hij tot de zege van dien dag krachtdadig medewerkte; als ook bij den slag van Ocana, waar de Hollandsche krijgslieden zich met roem overlaadden, en bij dien van het Col de Maja in het Pyreneesche gebergte, ter welke gelegenheid hij aan het hoofd der 8ste, 25ste, 54ste regem. van linie en het 16de regem. ligte infanterie, door eene zeldzame onverschrokkenheid, het legerkorps des Graven van Erlon redde. De decoratie van Officier des Legioens van Eer was de belooning voor dit schitterende wapenfeit, en de Hertog van Dalmatie (Soult) verzocht voor hem den rang van Luitenant-Generaal, dien hij ook bij het verlaten van de Fransche krijgsdienst verkreeg. Napoleon wist insgelijks den door den Generaal Chassé in dien oorlog betoonden heldenmoed hoog te schatten, weshalve hij hem bij besluit van den 30sten Junij 1811 tot rijksbaron benoemde. In de maand Januarij 1814 ontving hij den last om zich met zijne vier regementen in allerijl bij de groote armee in de omstreken van Parijs te vervoegen. Den 27sten Januarij greep hij niet de overblijfselen der regementen eene 6000 man sterke Pruissische kolonne aan, die met eene batterij van zes stukken kanon op eene bergvlakte nabij Bar-sur-Aube geposteerd was, en na den aftogt der infanterie weerstond hij tot driemaal toe de allergeduchtste kavallerie-charges. In dat gevecht werd hij gekwetst, en in de beide veldtogten van 1813 en 1814 werden hem drie paarden gedood en twee gewond. Na de eerste kapitulatie van Parijs keerde hij weder naar zijn geboorteland, waarop de Souverein van Holland, aan zijne militaire kundigheden en algemeenen erkennen moed hulde bewijzende, hem den 21sten April 1814, met den rang van Luitenant-Generaal, in zijne armee opnam. Bij den slag van Waterloo, in 1815, handhaafde de Generaal Chassé zijnen naam van stoutmoedigen krijgsman en schrander legerhoofd op eene waardige wijze. Daar was het dat hij, de oude garde ziende aanrukken op eene Engelsche batterij, welke bij gebreke aan ammunitie haar vuur had moeten staken, met de hem eigen militaire scherpzinnigheid in een oogenblik des tijds de noodlottige gevolgen berekende, welke uit de bemagtiging dier batterij door den vijand zouden kunnen ontstaan, weshalve hij de vliegende artillerie onder bevel van den Majoor Van der Smissen in vollen galop afzond, die, met even veel vaardigheid als juistheid gepointeerd, den naderenden vijand overhoop wierp, en dwong in wanorde terug te trekken, terwijl de bergvlakte van Mont St. Jean met dooden en gekwetsten was overdekt. Met niet minder beleid en ijver wist hij van dat treffende voordeel gebruik te maken om met eenige Belgische en Hollandsche bataljons eenen bajonetaanval te doen, die, ter gelegener stond met de algemeene beweging der Engelsche armee gepaard gaande, den volkomensten uitslag had. De Hertog van Wellington heeft, bij een' voor den Generaal Chassé vereerenden brief, welke in de maand Julij daaraanvolgende is publiek geworden, de door dien opperofficier te dier gelegenheid bewezen groote diensten, geboekstaafd.

(*Overgenomen.*)

BEMOEDIGING

BIJ DE NIEUWE TE WAPEN ROEPING.

't Hoofd omhoog, bedrukte moeders,
Vrouwen, meisjes, 't hoofd omhoog!
Zijn niet onze strijders veilig,
Onder 't wakend Vaderoog?
Sloeg dit oog niet alles gade,
Was zijn arm niet uitgestrekt,
Sints 't gevaar aan onze grenzen,
Zich het eerste heeft ontdekt?
Hoe veel tranen, toen vergoten,
Hoe veel beden, toen geslaakt,
Zijn niet voor den troon gerezen,
Waar een Vader immer waakt!
Zwarte wolken, ons bedreigend'
Spellen thans een bang verschiet,
Maar, nog eens, het hart naar boven!
Neêrlands Redder sluimert niet.
Elders mogen moeders weenen,
Die hun kroost gedwongen zien,
Om aan list, geweld en boosheid
Hulp en leven aan te bieên.
Maar de strijd voor Neêrlands regten,
Is de strijd voor deugd en trouw;
Hij, die beiden heeft verloochend,
Is ten prooi aan het naberouw.
't Hoofd omhoog dan, Neêrlands vrouwen,
Als het scheidensuur weêr slaat;
Laat de trouwe Wachter zorgen,
Hij is heden, Hij is morgen
Zijner kind'ren toeverlaat.

De Moeder van een uitgetrokken Vrijwilliger.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.